

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ KAMPÜS HAYVANLARI YÖNERGESİ

Amaç

Madde 1- Bu Yönergenin amacı; İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Kampüslerinde yaşayan hayvanların rahat yaşamalarını, iyi ve uygun muamele görmelerini, bunlarla birlikte kampüsümüzde yaşayan köpekler ve diğer hayvanların, kampüste yaşayanlara/çalışanlara zarar vermesini önlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönerge, İTÜ kampüslerinde yaşayan hayvanlar için alınacak önlemler, sağlanacak destekler ve uyulması gereken kurallara yönelik hükümleri kapsar.

Tanımlar

Madde 3-

Bu yönergede;

Kanun: 24.06.2004 tarihinde kabul edilerek 01.07.2004 tarih ve 25509 numaralı sayı ile Resmî Gazetede yayımlanan 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununu,

Yönetim: İTÜ Rektörlüğünü,

Veteriner İşleri Müdürlüğü: İlçe Veteriner İşleri Müdürlüğünü,

İTÜ Veteriner Birimi: Üniversitemizin Veteriner Hekimi ve Hayvan Kontrol Ekibi ile hizmet vermekte olduğu birimi,

Özel Köpek Yaşam Merkezi: İTÜ Ayazağa Kampüsü Etiler yolu bölgesinde kampüste yaşamakta olan hayvanlar için ayrılan, etrafı sınırlandırılmış ve özel olarak düzenlenmiş alanı,

Katalog: Kampüsteki hayvanların isimlendirilerek tanımlanmasını,

İsimli Tasma: Her köpeğin isminin üzerinde olduğu ve boynuna asılı olan deri tasmalarını,

Mikroçip: Kedi ve köpeklere derialtı olacak şekilde yerleştirilen, tekil (unique) numaraya sahip çipleri,

Aşı Karnesi: Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde yetkili veya serbest Veteriner hekim tarafından Mikroçip takılarak düzenlenen ve hayvana yapılan aşılardan işlendiği AB uyumlu ve seri numaralı hayvan pasaportu/kimlik belgesi,

Kayıtlı Olmayan Köpek: Kampüse sonradan ve kontrolsüz olarak gelmiş olan, katalog içerisinde yer almayan köpekleri,

Kontrollü Hayvan: İTÜ Veteriner birimi tarafından tanımlanmış hazırlanan kataloğa dahil olan ve/veya tasmalanmış hayvanı,

Kontrolsüz Hayvan: İTÜ Veteriner birimi tarafından kayıt altına alınmamış hayvanı,

Güçten Düşmüş Hayvan: Bulaşıcı ve salgın hayvan hastalıkları haricinde yaşlanma, sakatlanma, yaralanma ve hastalanma gibi çeşitli nedenlerle sağlık problemi ve engeli olan hayvanı,

Yabani Hayvan: Kampüste serbest yaşayan evcilleştirilmemiş ve kültüre alınmamış kedi ve köpek hariç omurgalı ve omurgasız hayvanları,

Besleme Ünitesi: Kedi ve köpek mamalarının konulduğu, üzerinde çatısı olan yemek kabını,

Otomatik Su Kabı: Su bağlantı borusuna sahip, şamandıralı sistemle su bittikçe dolan su kabını,

Dezenfeksiyon: Cansız maddeler üzerinde hastalık yapıcı mikroorganizmaların yok edilmesini,

Bulaşıcı Hastalık: Hayvandan insana veya hayvandan hayvana bulaşabilecek her türlü hastalığı,

Sosyalizasyon: Günlük hayatta yapılan toplumsallaştırma çalışmalarını,

Yuvalandırma: Kampüsteki hayvanlara kalıcı olarak aile bulma sistemini,

Popülasyon: Belirli bir hayvan topluluğu için kullanılacak nüfusu ifade eden terimi,

Rehabilitasyon: Sahipsiz hayvanların tedavi ve parazit mücadelesinin yapılmasını, aşılmasını, kısırlaştırılmasını ve dijital kimliklendirme yöntemleriyle işaretlenmesini, ifade eder.

Kanibalizm: Grup içi hiyerarşi ve iç dengenin bozulmasını,

Hayvan Bakım Gönüllüsü: Besleme ve bakım süreçlerine gönüllü olarak iştirak ederken İTÜ'ye karşı sorumluluğu olup İTÜ Kampüs Hayvanları Yönergesi kurallarına uygun olarak sürece katkı sağlayan bireyleri

Saldırı Vakası: Köpeklerin ısırma vakasının olmadığı kovalama veya ısırma teşebbüs ettikleri hareketlerini içeren vakaları,

Isırma ve Tırmalama Vakası: Kedi veya köpek tarafından ısırılan/tırmalanan bireyin devlet hastanesinden aldığı rapor ve Sağlık Bakanlığı Kuduz Aşısı Takip kartı ile kanıtlanmış olan vakayı, ifade eder.

Katalog

Madde 4-

Her köpeğin ismini, mikroçip numarasını, ortalama yaşını, aşı karnesini, hastalık geçmişi, fotoğrafını ve varsa şikâyet dilekçesini, içeren kataloglama yapılır.

Hayvanların Beslenme, Bakım ve Temizlik Esasları

Madde 5-

Hayvanların beslenme ve bakım esasları şu şekildedir:

A-Beslenme Esasları

(1) Kampüs hayvanları için su ihtiyacı otomatik su kapları ile karşılanır. Mama odaklarının ve otomatik su kaplarının Özel Köpek Yaşam Merkezi ve kampüsler içerisinde imkanlar dahilinde dağıtılması esastır.

(2) İTÜ Ayazağa Kampüsü'nde önceden belirlenen ve yerleştirilen mama odaklarına ve Özel Köpek Yaşam Merkezi içerisinde bulunan mama odaklarına, İTÜ Veteriner Birimi ve Hayvan Bakım Gönüllüleri tarafından mama bırakılır.

(3) Özel Köpek Yaşam Merkezinde köpeklerin birbirlerine zarar vermemesi için; beslenme ünitesi sayısı olabildiğince uzak noktalara ve çok sayıda yapılır.

B- Bakım ve Temizlik Esasları

(1) Özel Köpek Yaşam Merkezinin temizliğinin, İTÜ Veteriner Birimi tarafından yapılması esastır.

(2) Kampüslerimizdeki tüm binalar için, en az bir hayvan bakım gönüllüsü belirlenmesi; bakım ve beslenmeden sağlık kontrollerine kadar bu kişilerden gönüllülük esasına dayalı yardım alınması sağlanır.

(3) Bir veya birden fazla köpeğin bakımını üstlenen hayvan bakım gönüllülerinin, köpeklerin düzenli kontrollerini yapması ve bu kontroller sırasında karşılaşılan olumsuz durumları, İTÜ Veteriner Birimi'ne yardım bileti aracılığı ile bildirmesi gerekir.

(4) İTÜ Kampüslerinde yaşamakta olan kediler için belirlenecek alanlara kedi evleri konulması, popülasyon kontrolü için düzenli kısırlaştırmalarının yapılması, iç ve dış parazit uygulamaları ile gerekli aşılarının düzenli kontrolü İTÜ Veteriner Birimi'nce takip edilip, İlçe Veteriner İşleri Müdürlüğü'nce yürütülür.

(5) Kampüs hayvanları ile ilgili acil durumlarda Veteriner İşleri Müdürlüğü ve yabani hayvanlar için de Tarım ve Orman Bakanlığı İstanbul İl Müdürlüğü'nü durumu fark eden İTÜ Mensubu olan veya olmayan herhangi kişinin araması esastır.

(6) Güçten düşmüş (engelli, yaşlı vb.) hayvanların yaşam alanları değiştirilmeksizin bölgelerine yaşamaları için kulübe konulur ve bu hayvanlar sadece gerekli medikal destek için Özel Köpek Yaşam Merkezi Kapasitesi yeterli ve uygun ise İTÜ Veteriner Birimince bölgeden alınabilir.

(7) Kendi isteğiyle Hayvan Bakım Gönüllüsü olacak kişilerin bu taleplerini Yardım Bileti uygulaması ile İTÜ Veteriner Birimine iletmeleri gerekir. Talebi onaylanan kişiler yönerge ve genel kampüs kurallarına uyacaklarına ilişkin bir taahhüt imzalar ve kendilerine Hayvan Bakım Gönüllüsü kartı verilir.

Tırmalama, Isırma ve Saldırı Vakaları ile ilgili Uygulamalar

Madde 6-

(1) Tırmalama ve ısırma vakalarında kişi, dilekçesi ve aşı karnesi ile ilçe Veteriner İşleri Müdürlüğü'ne başvurur. Veteriner İşleri Müdürlüğü ekiplerince şikâyete konu olan hayvan alınır. Isırma vakalarında alınan köpeğin, ilçe Veteriner İşleri Müdürlüğü'nce alınmasının ardından, Kampüse dönmesi halinde Özel Köpek Yaşam Merkezinde belirlenen alana alınması esastır.

(2) Saldırı vakalarında ise, saldırıda bulunan köpeğin İTÜ Veteriner Birimince gerekli görülmesi halinde Özel Köpek Yaşam Merkezine, 3 aylık süre için alınması, ikiden fazla saldırı vakası bulunanların ise 9 ay süre ile alınması gerekir. Alınan her köpeğin kendine ait dosyasında ilgili şikâyet dilekçesi kayda alınır.

(3) Günlük yaşamda sosyalleştirilmek üzere alanda tutulan köpekler, 9 ayda bir gerçek yaşam alanlarına geri götürülür ve 15 günlük izlenme süreleri ile İTÜ Veteriner Birimi tarafından takipleri yapılır. Köpeklerin ortama uyum sağlaması halinde kendi yaşam alanlarında hayatlarını sürdürmelerine izin verilir. Bu aşamada sürü psikolojisine sahip olanların ayrı bölgelere konumlandırılması yapılır.

Özel Köpek Yaşam Merkezine Alım ve Yerleştirme Esasları

Madde 7-

Bölgesinde saldırı vakalarına neden olan köpeklerin veya özel durumu itibarıyla geçici bakıma/gözetime ihtiyaç duyan köpeklerin (yeni doğum, hastalık, araç çarpması vb.) ilçe Veteriner İşleri Müdürlüğü ekipleri yardımı ile buldukları bölgelerden alınarak, Özel Köpek Yaşam Merkezine getirilmesi sürecine dair kuralları içerir.

Bu kurallar:

- (1) Bölgeye köpek yerleştirmesi yapılırken, güçlü/güçsüz köpek ayrımının doğru yapılması, aynı bölgede yaşamaya alışık köpeklerin bir arada yerleştirilmesi, yaş ve kondisyon durumlarının göz önünde bulundurulması esastır.
- (2) Özel Köpek Yaşam Merkezine yeni alınan köpekler için, gerekli kontrolleri yapılarak sağlık durumu belirlenerek 1 haftalık izleme süresini takiben uygun bölgeye alınarak sosyalizasyon aşamasına geçilir.
- (2) Özel Köpek Yaşam Merkezi içinde anlaşamayan köpekler ayrı bölümlere alınacaktır. 2. Bölge anlaşamayan köpekler için alternatif olarak kullanılır.
- (3) Her bölgede gerçekleşen değişiklik, mutlaka tarih ve mikroçip numaraları dahil olacak şekilde güncel olarak tutulur.
- (4) Özel Köpek Yaşam Merkezi ziyareti için talep doğrultusunda Yönetimden (Üniversite Rektörlüğünden) randevu alınır.

Uyulması Zorunlu Kurallar

Madde 8-

İTÜ Kampüslerinde hayvanlarla ilgili uyulması zorunlu kurallar aşağıdaki gibidir:

- a) Hayvanlara kasıtlı olarak kötü davranılamaz.
- b) Binalarda ve orta bahçelerde hayvan beslenemez.
- c) Kampüse dışarıdan sahihsiz hayvan getirilemez.
- d) Sahipli veya sahihsiz hayvan getirip kampüs içerisine bırakılamaz.
- e) Özel Köpek Yaşam Merkezine izinsiz hayvan girişi yapılamaz.
- f) Özel Köpek Yaşam Merkezinde İTÜ Veteriner Birimi'nin bilgisi olmadan giriş ve besleme yapılamaz.
- g) Küpesiz, mikroçipsiz, tasmasız olarak gezen köpeklerin öncelikle İTÜ Veteriner Birimi'ne haber verilerek, belediye ekipleri tarafından kampüs dışına çıkarılmasının sağlanması esastır.
- h) Kontrolsüz üremeyi önlemek amacıyla, İTÜ kampüslerinde beslenen ve barındırılan kedi ve köpeklerin ilçe Veteriner İşleri Müdürlüğüne kısırlaştırılması esastır.
- i) Kampüste doğan yavrular ve anne için, doğum sonrası yavruların annesiz yaşayabilecek aylığa gelmesine kadar kampüste kalmalarına izin verilir. Yavrular, annesiz yaşayabilecek aya geldiklerinde kısırlaştırma ve aşılama süreçleri gerçekleştirilmek üzere, ilçe Veteriner İşleri Müdürlüğü tarafında alınır.
- j) Kampüste bulunup gönüllüler tarafından sahiplenilen ve bakılan köpeklerin tasmalanması, kuduz aşılarının yapılması ve her köpeğin karnesinin olması zorunludur.
- k) Dışarıdan kendi ev hayvanı ile gelen kişilerin kampüs içerisinde hayvanları ile ilgili yaşayacağı tüm sorun ve durumlar kendisinin sorumluluğundadır.
- l) Kampüslerimizde yaşanan hayvan konulu sorunlar ile ilgili İTÜ mensuplarının ilk başvuru yerinin rektörlük olması esastır.
- m) İTÜ Veteriner Biriminde yalnızca medikal desteğe ihtiyacı olan İTÜ kampüs hayvanlarının bakım ve tedavileri yapılır, sahipli ev hayvanları için destek sağlanamaz.
- n) Yalnızca İTÜ Rektörlüğü tarafından belirlenen ve haritada işaretlenmiş olan beslenme üniteleri kullanılarak hayvan besleme faaliyeti yapılır.
- o) Yerleşkelerde yaşanan trafik kazalarında bir hayvana çarpan ve ona zarar veren sürücü, hayvanı en yakın veteriner hekim ya da tedavi ünitesine götürmek, götürülmesini sağlamak ve tedavi sürecini maddi olarak karşılamak zorundadır.

Madde 9-

Yukarıda belirtilen kurallara uyulmaması durumunda, kampüste çalışan, yaşayan, öğrenim gören, Hayvan Bakım Gönüllüsü kartı olan tüm paydaşlar için geçerli olmak üzere, kişilerin tabi olduğu mevzuat gözetilerek geçerli disiplin hükümleri uygulanır.

Rehabilitasyon

Madde 10-

Hayvanların rehabilitasyonu amacıyla, profil belirlenmesi, sosyalizasyon gibi seçenekler için konusunda profesyonel eğitimden yardım alınabilir. Rehabilitasyon hizmeti, çeşitli kurum ve kişilerden sponsorluk bulunduğu takdirde gerçekleşir.

Güvenlik**Madde 11-**

Özel Köpek Yaşam Merkezi, köpeklerin arasında yaşanabilecek kanibalizm, dışarıdan yapılacak müdahaleler, köpeklerin sağlık durumları için beslenmelerinin ve temizlik işlerinin takibi ve acil durumlarda gerekli müdahalenin zamanında yapılması gibi sebeplerle, 24 saat kamera sistemi ile İTÜ Güvenlik Müdürlüğü ve İTÜ Veteriner Birimi tarafından aktif olarak izlenir.

Hüküm bulunmayan haller**Madde 12-**

Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ve senato kararları uygulanır.

Yürürlük**Madde 13-**

Bu Yönerge, Senato tarafından onaylandığı 17/08/2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.